

HÄLSINGERÅDET

Till

Regeringskansliet, Socialminister Göran
Hägglund

103 33 Stockholm

Angeläget med en narkotikaklassning av de hälsofarliga varorna gammabutyrolakton (GBL) och 1,4-butandiol (1,4-BD)

Hälsingerådet är en politisk plattform för samarbete mellan de sex Hälsingekommunerna Bollnäs, Söderhamn, Ljusdal, Hudiksvall, Nordanstig och Ovanåker. Rådet har tolv ledamöter som utgörs av kommunalråd från alla sex hälsingekommunerna. Kommuncheferna och en samordnande tjänsteman utgör rådets beredande funktion.

Bollnäs kommun har sedan början av 1990-talet haft en problematik med missbruk av preparaten GHB och GBL. Sedan narkotikaklassningen av GHB år 2000 tycks det uteslutande vara GBL som missbrukas på orten.

I en studie¹ som utförts av Region Gävleborgs FoU-enhet under 2012 beräknades att mellan 20 – 40 personer i Bollnäs har ett betydande missbruk av GBL. De flesta är i åldern 20 – 30 år. Sannolikt finns också ett mörkertal av personer som ännu inte identifierats. Under de senaste tio åren har en kontinuerlig ström av medvetlösa patienter som förgiftats av GBL inkommit till akutmottagningen vid Bollnäs sjukhus. Många av dem har uppvisat livshotande tillstånd och fått läggas in på intensivvårdsavdelning, 2009 avled en 18 årig kvinna till följd av en GBL-förgiftning. Mot bakgrund av ovanstående statistik måste det antas vara stor risk att ytterligare personer avlider eller skadas allvarligt till följd av GBL-missbruk. Det finns under senare år tecken på spridning av GBL-missbruk till andra orter i länet, vilket är oroväckande. Socialtjänstens och beroendevårdens erfarenheter i Bollnäs är att ett utvecklat beroende av GBL kräver omfattande vård- och behandlingsresurser under lång tid. Det är också vanligt att missbruket leder till en psykiatrisk problematik med inslag av ångest, sociala fobier och psykostillstånd.

---

¹ Gustafsson, Kaj (2012). *GBL och GHB-problematiken i Bollnäs kommun. – en inventering av kunskaper, samverkansformer och behov av utvecklingsarbete*. Region Gävleborg: FoU rapport 2012:6.

Det pågår ett offensivt utvecklingsarbete i Bollnäs i nära samarbete mellan socialtjänst, beroendevård, skola, polis, hälso- och sjukvård, Region Gävleborg, Länsstyrelsen och andra berörda resurser, för att möta den rådande problematiken med GBL-missbruk. Som en värdefull del i utvecklingsarbetet har det bildats en referensgrupp bestående av professionella från Göteborgsområdet² med stor erfarenhet av GHB-relaterad problematik. Alla som medverkar i referensgruppen ser frågan om narkotikaklassning av GBL och 1, 4 butandiol som strategiskt viktig. Det faktum att GBL och 1, 4 butandiol i nuläget inte är narkotikaklassade preparat försvårar arbetet för både socialtjänsten och polisen avsevärt. Polisens möjligheter att använda tvångsmedel som exempelvis husrannsakan och kroppsbesiktning vid misstänkt hantering av GBL, är begränsade. Straffvärdet vid smuggling, överlåtelse och innehav av GBL är också relativt ringa. Socialtjänstens arbete med att bereda vård enligt lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall (LVM) för personer med stora vårdbehov, försvåras då preparaten GBL och 1, 4 butandiol inte ingår i de droger som omfattas av denna lag.

FoU enheten vid Region Gävleborg arbetar under hösten 2013 med en studie där personer i Bollnäs som har egen erfarenhet av att missbruka GBL, samt deras närstående intervjuas. I de intervjuer som genomförts framkommer en tydlig en uppfattning att en narkotikaklassning av GBL skulle minska tillgången. De intervjuade personerna uttrycker att egen import via bilfrakt från exempelvis Tyskland och Holland samt näthandel av preparatet, som verkar vara vanlig i nuläget, skulle minska om preparatet narkotikaklassades. Under intervjuerna har det även framförts en uppfattning, att narkotikaklassning av preparaten GBL och 1, 4 butandiol skulle få ett värdefullt symbolvärde för ungdomar, som i nuläget kan resonera i termer att dessa preparat inte är narkotika och dessutom fullt lagliga att använda.

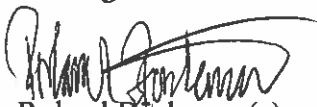
Hälsingerådet följer med stort intresse den pågående processen med att narkotikaklassa GBL och 1, 4 butandiol och vill i denna skrivelse betona nödvändigheten av att ett sådant beslut kan fattas inom en snar framtid.

Orbaden den 23/10 2013

Marie Centerwall (s)

Kommunstyrelsens ordförande Bollnäs
Hälsingerådets ordförande

Roland Bäckman (s)

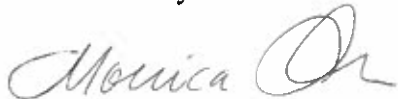
Kommunstyrelsens ordförande Ljusdal

---

² Referensgruppen består av professionella från socialtjänst, beroendevård, hälso- och sjukvård, Länsstyrelse, FoU-verksamhet mm. i Göteborgsområdet.

Sven-Erik Lindestam (s)
Kommunstyrelsens ordförande Söderhamn

Monica Olsson (s)
Kommunstyrelsens ordförande Nordanstig

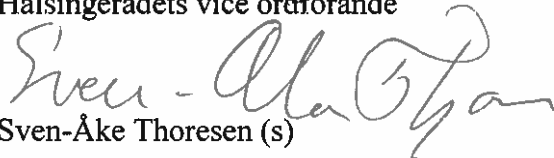
Yoomi Renström (s)
Kommunstyrelsens ordförande Ovanåker

Caroline Schmidt (c)
Kommunstyrelsens ordförande Hudiksvall

Magnus Svensson (c)
Hälsingerådets vice ordförande

Sven-Åke Thoresen (s)
Regionstyrelsens ordförande